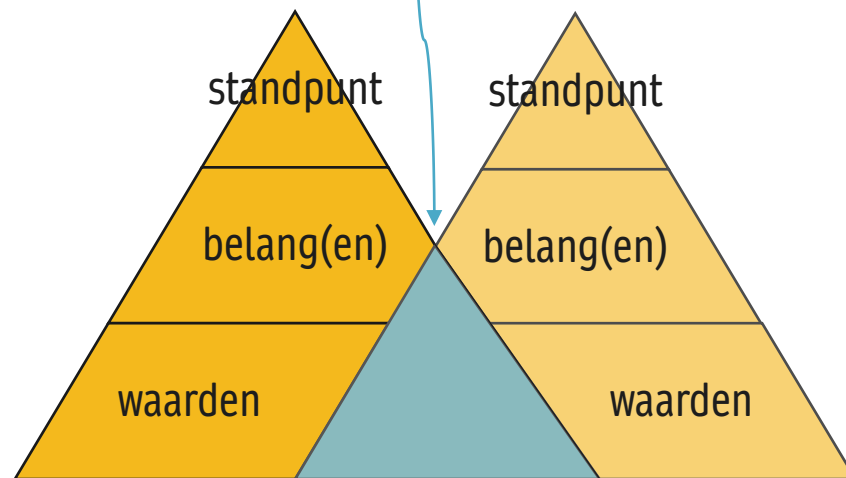

Stof tot denken: van standpunt, over belangen naar waarden met het oog op samenwerking

Wegen op beleid en belangenbehartiging is ook inzetten op samenwerking en zoeken naar een win-win.

Belangenbehartiging of beleidsbeïnvloeding wordt vaak verengd tot het verdedigen van je standpunt of het weerleggen van het standpunt van een ander. “StandPUNTen zetten altijd ergens een PUNT achter” (S. Kiloby). Een verschil in standpunten leidt tot discussie of een patstelling, en tot stilstand. Beleidsbeïnvloeding gaat echter ook over samenwerken. Samenwerking met andere organisaties, met de gemeente of andere overheden. Samenwerking kan leiden tot een beter beleid waar de gemeenschap wel bij vaart. Inzicht krijgen in de achterliggende belangen en motieven voor standpunten zet aan tot dialoog. Zo kan je tot een win-win komen.

Onderstaand model illustreert dit perspectief van kijken naar standpunten, belangen en waarden. In de afbeelding worden de standpunten, belangen en waarden van twee organisaties weergegeven in de vorm van een driehoek. Het gebied van ‘win-win’ situeert zich onderaan in het midden. Op het niveau van standpunten is er geen overlapping. Op het niveau van belangen en waarden is er wel aansluiting mogelijk tussen de organisaties. Hier ligt de win-win. Je kan het model gebruiken om een bepaalde samenwerking uit te bouwen of te versterken.

Naar Kaats, E. & Opheij, W. (2013). Leren samenwerken tussen organisaties. Deventer: Kluwer

- **Standpunten** zijn meningen over of oplossingen voor een (vaak eng gedefinieerd) probleem, ...
- **Belangen kunnen individueel zijn of gelinkt zijn aan organisaties:** een bestuurder heeft een belang, maar ook de vereniging. Een ambtenaar kan een belang hebben (werken binnen een toegewezen budget, werk/privé-balans, ...), maar ook de gemeente heeft belangen (algemene begroting in evenwicht, goede dienstverlening aan burgers, ...). **Belangen kunnen ook gedeeld zijn bij een op te zetten samenwerking.** “Waarom is een bepaald standpunt van belang voor jou of je organisatie?” is een handige hulpvraag.
- **Waarden:** “Wat is waardevol voor jullie?”, “Wat is BELANGrijk?” bij een bepaald belang. “Waarom is dat standpunt of belang zo belangrijk?”, “Welke meerwaarde geeft een bepaalde oplossing?”, ... Stel deze vragen in je eigen werking en aan je belanghebbenden.

Voorbeelden vanuit een erfgoedvereniging:

Standpunt / Een werkingssubsidie moet behouden blijven; ons archieflokaal moet hersteld worden, ...

Belangen / De werking en bestaanszekerheid van de vereniging, het **beschermen van waardevolle archiefstukken**, aandacht voor erfgoed, levenswerk van een bestuurder, het kunnen uitgeven van een boek, ...

Waarden / **vrijwilligerswerk**, ontmoeting, **respect voor het verleden**,

Voorbeelden vanuit een gemeente:

Standpunt / We zetten in op thematische projectsubsidies; archief wordt gecentraliseerd, ...

Belangen / verantwoordelijkheid in diverse beleidsdomeinen, versterken van alle **verenigingen**, rol in intergemeentelijke samenwerkingen rond erfgoed om **erfgoed te borgen**, bijleren als jonge individuele ambtenaar, bijna op pensioen zijn, ...

Waarden / betrekken van de burger, **waarde van vrijwilligerswerk**, **eigenheid van de gemeente**, ...